

Slezská univerzita v Opavě
Fakulta veřejných politik v Opavě

PÍSEMNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA

Studijní obor: Středoevropská studia
Verze: 2017

1. Československá federace:

- a) Vycházela z ústavního zákona č. 299/1938 Sb. o autonomii Slovenska.
- b) Vznikla 1. ledna 1968 vznikem samostatné České a Slovenské federativní republiky.
- c) Vycházela z ústavního zákona č. 143/1968 o sb. o československé federaci.
- d) Nic z předchozího není pravda.

2. Kdy proběhla v nacistickém Německu tzv. noc dlouhých nožů, při níž bylo vyvražděno téměř celé vyšší velení SA?

- a) duben 1933
- b) červen 1934
- c) květen 1935
- d) listopad 1936

3. Jak se jmenoval polský politik, který v prosinci 1981 nařídil vyhlášení výjimečného stavu, čímž chtěl zamezit růstu vlivu odborového hnutí Solidarita?

- a) Wojciech Jaruzelski
- b) Mieczyslaw Rakowski
- c) Edward Gierek
- d) Józef Cyrnakiewicz

4. Jaké tvrzení o versailleském míru je pravdivé?

- a) V jeho důsledku ztratilo Maďarsko téměř 2/3 rozlohy bývalého Uherska.
- b) Německo ztratilo celé Dolní Slezsko i většinu Horního Slezska ve prospěch Polska a Československa.
- c) Součástí Francie se stalo území Sárska.
- d) Německu byl zakázán anšlus, tedy sjednocení se s Rakouskem.

5. Jakou mírovou smlouvou byla ukončena v r. 1921 Rusko-polská válka?

- a) Tallinským mírem
- b) Vilenským mírem
- c) Řižským mírem
- d) Kaunaským mírem

6. Požadavkem pozitivismu je:

- a) nepropadat panice
- b) budovat sociálněvědní poznání po vzoru přírodních věd

- c) jasně oddělit metodu přírodních věd od metod věd sociálních
- d) být v procesu poznání skeptický, ale ne pesimistický

7. Sociální třída je:

- a) vymezena ekonomicky
- b) skupina lidí ve stejné sociální situaci
- c) skupina lidí usilující o svržení vládnoucí vrstvy
- d) ideologická fikce

8. Strukturální funkcionalismus je:

- a) nic
- b) zaměřen na zkoumání makroroviny sociálních systémů
- c) zaměřen na výzkum mikroroviny každodennosti
- d) dílem E. Durkheima

9. Zakladatelem pozitivismu je:

- a) Max Weber
- b) August Comte
- c) Emile Durkheim
- d) Talcot Parsons

10. Sociologický spis o sebevraždě napsal/napsali:

- a) T. G. Masaryk
- b) S. Freud
- c) M. Weber
- d) K. Marx

11. S jménem jakého premiéra/ky je spojen proces devoluce ve Velké Británii?

- a) David Cameron
- b) Margaret Thatcherová
- c) Tony Blair
- d) královna Alžběta II.

12. V souvislosti s jakým státem mluvíme o konkordační demokracii?

- a) Rakousko
- b) Velká Británie
- c) Švýcarsko
- d) Belgie

13. Podle Sartoriho typologie k soutěživým stranickým systémům nepatří:

- a) atomizovaný pluralismus
- b) systém s převažující stranou
- c) systém s hegemonní stranou

d) umírněný pluralismus

14. Podle abstraktního modelu Davida Eastona mezi prvky politického systému nepatří:

- a) vstupy (inputs)
- b) výstupy (outputs)
- c) čtverec (square)
- d) zpětná vazba (feedback)

15. V které zemi není vláda odpovědná parlamentu?

- a) Velká Británie
- b) Spojené státy americké
- c) Belgie
- d) Francie

16. Mezi znaky konsociační demokracie nepatří:

- a) vytváření velkých koaličních vlád
- b) vícestranický systém (multipartismus)
- c) poměrný volební systém
- d) nepsaná ústava

17. Označte nepravdivé tvrzení o parlamentním systému:

- a) dualistická exekutiva (rozdělení exekutivy mezi prezidenta a premiéra)
- b) kooperativní výkon moci mezi legislativou a vládou
- c) svrchovanost legislativy
- d) nevyskytuje se v monarchiích

18. Aristoteles je autorem

- a) morfologické teorie
- b) hylemorfické teorie
- c) amorfní ústavy
- d) knihy Ústava

19. V důsledku prvotního hříchu člověk dle Augustina ztratil schopnost

- a) milovat to, z čeho se máme těšit
- b) milovat to, z čeho máme užitek
- c) milovat přírodu
- d) rozlišovat dobré a zlé

20. Tomáš Akvinský je autorem díla:

- a) Etika Nikomachova
- b) O obci Boží
- c) Leviathan
- d) Summa theologická

21. Machiavelliho „virtú“, tedy ctnost vladaře, je

- a) komplexem ctností (aretai) uměřenosti, odvahy
- b) komplexem ctností (aretai) rozumnosti a spravedlnosti
- c) schopností dobře organizovat armádu
- d) schopností zachování a rozšíření moci

22. Dle Francise Bacona je vědění identické s

- a) kontemplací
- b) filosofií
- c) moci
- d) geometrií

23. Jak se jmenoval maďarský politik, který se stal tváří Maďarské revoluce v r. 1956 a jenž byl v r. 1958 popraven?

- a) János Kádár
- b) Mátyás Rákosi
- c) László Rajk
- d) Imre Nagy

24. Jaké tvrzení je pravdivé?

- a) Výmarská republika ztratila v důsledku versailleského míru většinu území Slezska.
- b) Prvním prezidentem Výmarské republiky se stal Paul von Hindenburg.
- c) V r. 1923 upadla Výmarská republika do hluboké hyperinflace, způsobené Francouzsko – belgickou okupací Porúří.
- d) Výmarská republika zanikla v r. 1932 poté, co Adolf Hitler zvítězil v prezidentských volbách.

25. Martin Seliger rozlišuje dvě pojetí ideologie:

- a) naivistické a realistické
- b) normativní a empirické
- c) kapitalistické a komunistické
- d) inkluzivní a exkluzivní

26. Jakému typu režimu odpovídají následující znaky?

Oddělení moci legislativní a výkonné moci v tomto režimu je velmi striktní. Legislativní orgán je všemocný v oblasti legislativy, ale nemá žádné exekutivní nástroje. Hlava státu má úplnou výkonnou moc, ale nemá žádné legislativní nástroje. Jediným držitelem moci je hlava státu, která jmenuje členy vlády. Neexistuje možnost vyjádřit nedůvěru prezidentovi a sesadit ho je možné pouze pomocí impeachmentu, avšak prezident nemůže parlament rozpustit ani svolat jeho zasedání.

- a) parlamentní režim
- b) prezidentský režim
- c) poloprezidentský režim
- d) autoritativní režim

27. Který z teoretických přístupů k politice je popsán v následujícím odstavci?

Tento přístup se uplatnil od poloviny 60. let 20. století. Navazuje především na Marxovu teorii společnosti. Z Marxe převzal přesvědčení o tom, že dějiny všech společností jsou dějinami třídních bojů a že dynamiku dějinného vývoje zajišťují proměny výrobní (ekonomické) základny společnosti. V rámci tohoto přístupu má politická věda sloužit nejen k analýze současného stavu společnosti, ale především ke kritice tohoto stavu.

- a) ontologicko-normativní přístup
- b) epistemologicko-realistický přístup
- c) dialekticko-historický přístup
- d) empiricko-analytický přístup

28. Meyer Fortes a Evans-Pritchard ve své knize African Political Systems vytvořili dva typy společností vyskytujících se ve zkoumaných oblastech Afriky. O jaké se jedná?

- a) společnosti patriarchální a společnosti matriarchální
- b) společnosti primitivních výdobytků a společnosti rozvinuté civilizace
- c) společnosti s centralizovanou autoritou a společnosti bez centralizované autority
- d) společnosti lineárně cirkulativní a společnosti centripetálně souvislé

29. Mezi čtyři obecné rysy sociálních hnutí nepatří:

- a) Sociální hnutí jsou charakterizována přítomností sítí neformální interakce. Hnutí tak nejsou organizacemi, ale sítěmi spojujícími různé organizace a jednotlivce.
- b) Sociální hnutí usilují o výkon vládní moci, z toho důvodu představují útvary s formálním a exkluzivním členstvím, společnými preferencemi a rigidní ideologickou identitou.
- c) Sociální hnutí se účastní politických nebo kulturních konfliktů prosazujících sociální změnu nebo snažících se zabránit sociální změně.
- d) Sociální hnutí operují především vně institucionalizované politické sféry. Nejednají proto jen konvenčními způsoby, ale jsou schopny užívat také nekonvenčních – konfliktních strategií.

30. Do samostatného výkonu pravomocí prezidenta nepatří:

- a) rozpuštění Poslanecké sněmovny
- b) suspenzivní veto vůči schváleným zákonům
- c) jmenování a odvolávání předsedy vlády
- d) jmenování a povyšování generálů

31. Kterou instituci charakterizuje následující vyjádření: Cílem je přispívat k ochraně občanů před jednáním institucí státní správy a samosprávných úřadů v situacích, kdy je toto jednání v rozporu s právem, kdy neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy a v případech, kdy jsou tyto úřady a instituce nečinné.

- a) Rada Evropy
- b) Česká správa sociálního zabezpečení
- c) Ombudsman
- d) Nejvyšší kontrolní úřad

32. Zákonodárnou iniciativu nemá

- a) Poslanec Parlamentu ČR
- b) Senát (jako celek)
- c) Krajské zastupitelstvo
- d) **Předseda Nejvyššího kontrolního úřadu**

33. Které z následujících tvrzení o krajských volbách v České republice není pravdivé?

- a) Volby se konají dle poměrného volebního systému.
- b) Každý kraj je tvořen jedním volebním obvodem.
- c) Uzavírací klauzule má pro dvoučlenné koalice hodnotu 5 %.
- d) **Volič disponuje dvěma preferenčními hlasy.**

34. Který z následujících výroků je platný pro všechny následující politiky: Cyril Svoboda, Jiří Čunek, Josef Bartončík?

- a) Zastávali funkci ministra zemědělství.
- b) Před rokem 1989 byli věznění za protistátní činnost.
- c) **Všichni uvedení byli předsedy KDU-ČSL.**
- d) V roce 1990 vystoupili z KSČ.

35. Která z následujících politických stran nebyla po roce 1993 nikdy součástí Vlády ČR?

- a) Strana zelených
- b) US-DEU
- c) LIDEM
- d) **SPR-RSČ**

36. Podle K. R. Poppera nosnost vědecké teorie může být prověřena především

- a) verifikací
- b) **falzifikací**
- c) praxí
- d) racionální intuicí

37. Měřítkem morální hodnoty činu je podle utilitarismu

- a) úmysl, dobrá vůle
- b) jednání podle apriorního zákona
- c) jednání podle přirozeného zákona
- d) **výsledek**

38. Kantův kategorický imperativ platí

- a) podmíněně na základě užitečnosti pro lidstvo
- b) podmíněně na základě požadavků státního zákonodárství
- c) podmíněně na základě lásky či přátelství
- d) **nepodmíněně**

39. Ve volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se při přepočtu hlasů na mandáty používá dělitel:

a) d'Hontův dělitel

b) upravený d'Hontův dělitel

c) dělitel Imperialli

d) dělitel se nepoužívá, protože se jedná o většinový volební systém

40. V prezidentských volbách v Rakousku v prosinci 2016 zvítězil:

a) Norbert Hofer

b) Werner Faymann

c) Alexander Van der Bellen

d) Heinz Fischer